

Handläggare: Karin Eriksson Bech
Telefon: 08 508 25 468

Till
Arbetsmarknadsnämnden

Uppföljningsansvaret för 16-19-åringar.

Förslag till beslut.

1. Arbetsmarknadsnämnden godkänner inriktningen för förvaltningens fortsatta arbete med uppföljningsansvaret för 16-19-åringar.
2. Nämnden uppdrar åt förvaltningschefen att i samverkan med stadsdelsförvaltningar, utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och arbetsförmedlingen fortsatt bereda frågan om en hållbar struktur för samarbete och samordning vad gäller uppföljningsansvaret.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Charlotte Svensson
Förvaltningschef

Helene Bengtson
Avdelningschef

Sammanfattning

I samband med inrättandet av arbetsmarknadsnämnden gavs nämnden i uppdrag att ”ha hand om det kommunala uppföljningsansvaret för 16-19-åringar och därmed för den samordning som krävs med andra nämnder”. Detta förutsätter delvis nya arbetssätt och i detta ärende föreslår förvaltningen inriktning för det fortsatta utvecklingsarbetet.

Förvaltningen anser sammanfattningsvis:

- att en grundförutsättning för det fortsatta arbetet med den aktuella målgruppen är utbildningsförvaltningens registeruppföljning av målgruppen och att detta kan kompletteras med ytterligare registeruppgifter i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen för att få en ännu bättre uppfattning om vilka unga som står utanför både skola och arbetsliv
- att huvudmålet för de insatser som erbjuds unga skolavhoppare ska vara att så många som möjligt ska motiveras att återvända till skolan då all statistik visar att det är de ungdomar som inte fullgör något gymnasieprogram som löper störst risk

att bli långtidsarbetslösa. De ungdomar som inte kan tänka sig detta ska dock erbjudas program som ger en god förberedelse för arbetslivet, och stöd genom matchning för att få arbete

- att det uppsökande arbete som förvaltningen redan satt igång bland annat i projektform fortsätter samt att ett utvidgat uppsökande arbete utvecklas lokalt och knyts till de fem befintliga jobbtorgen, samt att detta utvecklas i nära samverkan med olika lokala aktörer

- att nya insatser utöver de insatser som idag erbjuds genom utbildningsförvaltningen till att börja med erbjuds utifrån befintliga eller anpassade insatser som jobbtorgen idag erbjuder unga som uppbär försörjningsstöd, men att dessa program byggs i nära samverkan med utbildningsförvaltningen

- att helt nya insatser får byggas successivt utifrån behov

- att det inom ramen för Jobbtorg Stockholm bör utvecklas kompletterande stödinsatser till de unga som tar del av de arbetsmarknadsinriktade programmen.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom arbetsmarknadsavdelningen.

Bakgrund

I samband med inrättandet av arbetsmarknadsnämnden gavs nämnden i uppdrag att "ha hand om det kommunala uppföljningsansvaret för 16-19 åringar och därmed för den samordning som krävs med andra nämnder". Någon ytterligare beskrivning av vad detta ansvar innebär fanns inte i budgettexten. I budget för 2011 tilldelades nämnden inga särskilda medel för uppdraget. I detta ärende föreslår förvaltningen inriktning för nämndens och förvaltningens arbete i frågan utifrån givna förutsättningar.

Uppföljningsansvaret regleras i nu gällande skollag, och i den nya skollagen som träder i kraft från 1 juli 2011 återfinns skrivningen i 29 kapitlet paragraf 9. Där sägs att: *"En hemkommun ska löpande hålla sig informerad om hur de ungdomar i kommunen som fullgjort sin skolplikt men som inte fyllt 20 år är sysselsatta i syfte att kunna erbjuda dem lämpliga individuella åtgärder. Kommunens skyldighet enligt första stycket omfattar inte de ungdomar som genomför eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola, nationella eller specialutformade program i gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning."*

Uppföljningsansvaret har hittills legat på utbildningsnämnden. I november 2009 redovisade stadens revisorer en granskningsrapport avseende stadens arbete med

det kommunala uppföljningsansvaret. Av granskningen framgår att utbildningsnämnden arbetar systematiskt med att erbjuda utbildning till målgruppen. Av granskningen framgår också att Jobbtorg Stockholm har i uppdrag att erbjuda insatser till den målgrupp som inte tackar ja till erbjudande från utbildningsförvaltningen, men att den unge då ska remitteras till jobbtorg genom stadsdelarna på samma sätt som övriga målgrupper inom Jobbtorg Stockholm. Slutligen framgår att ansvarsfördelning mellan berörda nämnder upplevs som oklar och att olika tolkningar finns avseende vem som har ansvar och ansvarets innebörd framförallt då det gäller det uppsökande arbetet. Berörda nämnder är i sammanhanget stadsdelsnämnderna och dåvarande social- och arbetsmarknadsnämnden. Revisorerna föreslog kommunfullmäktige att tydliggöra ansvarsfördelningen i frågan – framförallt avseende det uppsökande arbetet.

Hur stor är gruppen?

Enligt rapporter från utbildningsförvaltningen är det i början av höstterminen ca 4000 ungdomar i Stockholm som omfattas av uppföljningsansvaret. Gymnasieslussen lyckas dock få kontakt med ca 3 000 av dessa varav ca 2000 bedöms ha annan sysselsättning som är adekvat t ex arbete eller studier utomlands. 1000 ungdomar behöver insatser, varav slussen kan ge en lämplig plats till ca 800. 1000 unga får gymnasieslussen ingen kontakt med men de omfattas fortfarande av uppföljningsansvaret. Antalet kan givetvis skifta något – men slussen bedömer att storleksordningen varit rätt konstant de senaste åren. I Stockholm finns totalt ca 35 000 unga i den aktuella åldern.

Ungdomsstyrelsen har gjort en djupgående analys genom olika registerstudier och funnit att över landet var det 2008 8,4 % av ungdomarna i åldern 16-25 år som står utanför både skola och arbetsliv. Andelen är dock betydligt högre i ålderskategorierna 20-25 år (11,9%) än i ålderskategorierna 16-19 år (3,9 %) . Generellt verkar det vara fler ”unga utanför” i storstadskommuner än i mindre kommuner och antalet utanför både skola och arbetsliv ökade mellan 2007 och 2008. Inom kort kommer ungdomsstyrelsens analys för 2009. Genom SCB har förvaltningen beställt analysen nedbruten för Stockholms Stad.

Hittills gällande rutiner

– Utbildningsförvaltningen har genom uppföljningssystemet Walther kunskap om vilka ungdomar boende i kommunen som inte går i gymnasieskolan eller motsvarande. En lista upprättas regelbundet över dessa ungdomar utbildningsförvaltningen tar kontakt med ungdomarna via brev och telefon för att ta reda på vad den unge gör, samt erbjuder olika utbildningsmöjligheter.

- Om utbildningsförvaltningen inte på detta sätt fått kontakt med den unge, eller om den unge tackat nej till erbjudande om utbildningsplats, har detta meddelats till respektive stadsdel. Stadsdelarna har inte haft något uttalat ansvar att kontakta den unge eller på annat sätt följa upp uppgifterna på listan. Vissa stadsdelar har ändå följt upp vilka av ungdomarna som är föremål för insatser från socialtjänsten. Enligt stadsdelar som arbetsmarknadsavdelningen varit i kontakt med har det visat sig vara ett fåtal ungdomar som varit kända av socialtjänsten.
- Jobbtorgen har haft i uppdrag att erbjuda insatser för unga som skickats till Jobbtorg via stadsdel. Men eftersom stadsdelarna i stort sett inte haft några kontakter med den aktuella gruppen så är det ett ytterst få som remitterats.
- Arbetsförmedlingen har ansvar att ta emot ungdomar från 16 år och genom utbildningsförvaltningen har den unge fått information om att han/hon kan vända sig till arbetsförmedlingen för att söka arbete. Om den unge kvarstår som inskriven vid förmedlingen i tre månader är han/hon berättigad till insatser inom ungdomsgarantin. Enligt förmedlingens egen statistik är det dock få, framförallt i den yngre gruppen som kommer till förmedlingen. I april 2011 var det 30 ungdomar 16-17 år öppet arbetslösa anmälda på förmedlingen i Stockholm. 1 person var inskriven i ungdomsgarantin. I gruppen 18-19 år var det 369 öppet arbetslösa i april. I ungdomsgarantin fanns 132 inskrivna samma månad, varav 93 hade gymnasial utbildning och således inte omfattades av uppföljningsansvaret.

Pågående försöksverksamhet med uppsökande arbete

- Såväl Jobbtorg Stockholm som arbetsförmedlingen har bedömt att det är angeläget att försöka nå ut till fler av de avhoppade ungdomarna med lämpliga insatser för att motivera så många som möjligt tillbaka i studier eller ut i arbete eller praktik. Stadsdelarna på Järvafältet har också tagit upp frågan inom ramen för Järvalyftet. Därför har ett antal försöksprojekt/försöksverksamheter startat i syfte att nå fler.
- Merit är ett projekt som bedrivs av Jobbtorg Stockholm i samverkan med stadsdelarna på Järvafältet, arbetsförmedlingen och Järvalyftet. I projektet ingår en uppsökande del där två uppsökare arbetar i samverkan med olika aktörer på Järva för att nå ut till unga utanför skola och arbete. Syftet är att motivera unga att antingen gå in i olika insatser som erbjuds inom Merit eller på egen hand söka arbete via arbetsförmedlingen, studier etc.
 - Ungdomsjobbtorget i Kista har på försök startat kvällsöppet en kväll i veckan för ungdomar som normalt inte tillhör jobbtorget målgrupp, dvs. arbetslösa ungdomar som inte har försörjningsstöd. Torget samarbetar med fältassistenter, trygghetsvårdar, föreningar med flera som arbetar med att nå unga på Järvafältet. Intresset från ungdomarnas sida är ännu så länge inte så stort men förvaltningen bedömer att det tar tid att nå ut till den aktuella gruppen.

- Unga In är ett projekt som bedrivs av arbetsförmedlingen i samverkan med Jobbtorg Stockholm, fryshuset och föreningen Friends. I projektet bedrivs både direkt och indirekt uppsökande verksamhet i samverkan också med olika föreningar, Lugna gatan och andra som kan antas ha breda kontaktytor med ungdomar. Förvaltningen kommer under 2011 att ta ställning till fortsatt medverkan i projektet "Unga In" i en andra projektfas med start 2012.
- Järva Lärling bedrivs av vuxenutbildningen i samverkan med arbetsmarknadsavdelningen, stadsdelarna i västerort, Hantverksakademin samt Järvalyftet. Projektet syftar till att skapa en modell för yrkesutbildning för ungdomar som inte kvalificerar sig för ordinarie utbildningsutbud. I projektet ingår också att hitta vägar att nå ut till nya målgrupper med utbildning.

Det är ännu tidigt att dra några slutsatser av dessa försöksprojekt, möjligen med undantag av Unga In. Det Unga In visar är framförallt att de ungdomar man får kontakt med i hög utsträckning har ytterligare problematik utöver att de står utanför skola och arbetsliv. Det kan handla om missbruksproblem, kriminalitet, psykosociala problem av olika slag etc. Av de unga som haft kontakt med projektet bedöms ca 80 % ha denna typ av kompletterande problematik. Insatserna kan således inte begränsas till att "bara" arbeta för att den unge ska komma ut i arbete eller studier. Dessa erfarenheter bekräftas också av utbildningsförvaltningen som inom uppföljningsansvaret möter unga med samma behov. Man har därför sökt samverkan med stadsdelarna när det gäller sociala stödinsatser, men detta har varit svårt då många av de aktuella ungdomarna inte har någon kontakt med socialtjänsten, och ofta inte vill ha det.

Förvaltningens synpunkter

I det fortsatta ärendet delar förvaltningen upp synpunkter och förslag i två huvuddelar. Den första delen handlar om det uppsökande uppdraget – dvs. att hitta ungdomarna som omfattas av uppföljningsansvaret. Den andra delen handlar om uppdraget att erbjuda den unge lämpliga insatser. Båda leden måste fungera och är helt beroende av varandra.

1. Att "hålla sig informerad" – dvs. att aktivt ta reda på vad de unga gör

En viktig grundförutsättning för det fortsatta arbetet är att staden även fortsättningsvis upprättar listor över de ungdomar som omfattas av uppföljningsansvaret. Detta ansvarar utbildningsnämnden för vilket är naturligt då det är utbildningsförvaltningen som i övrigt har alla kontakter med gymnasieskolorna. Det kan dock finnas skäl att komplettera den statistik som utbildningsförvaltningen regelbundet tar fram med statistik från

arbetsförmedlingen men även från socialtjänsten. Andra uppgifter som inte finns i registret idag är hur många av de aktuella ungdomarna som är behöriga till nationellt program och hur många som inte är det. Arbetsmarknadsförvaltningen anser att i utvecklingen av samverkan mellan olika förvaltningar bör frågan om vilka registeruppgifter som kan komplettera nuvarande uppföljningsregister tas upp i syfte att underlätta uppföljningsarbetet.

Som beskrivits ovan har arbetsmarknadsförvaltningen pågående aktiviteter för att söka upp gruppen ”unga utanför”, vid sidan av det uppsökande arbete som bedrivs av utbildningsförvaltningen. Samtliga dessa aktiviteter riktar sig dock inte enbart till gruppen 16 – 19 år utan omfattar även gruppen 20-24 år. Enligt bland annat ungdomsstyrelsens siffror är gruppen 20-24 som står utanför arbetsliv och utbildning större än gruppen 16-19 år. Gruppen 20-24 omfattas inte av uppföljningsansvaret. I den uppsökande delen som bedrivs inom arbetsmarknadsförvaltningen eller i samarbete med arbetsförmedlingen föreslår förvaltningen dock att arbetet även fortsättningsvis bör omfatta åldrarna 16-24 år. Däremot kommer de insatser som erbjuds att behöva se olika ut för olika ålderskategorier.

Förvaltningens bedömning är att ytterligare insatser för att nå den aktuella målgruppen kan behövas och föreslår att dessa i ett första skede utgår från de lokala jobbtorgen. I den försöksverksamhet med Navigatorcentrum som tidigare bedrevs inom staden, och som var placerade i innerstaden kunde man konstatera att det var svårt att nå ungdomar från ytterstaden. Förvaltningen tror därför på en decentraliserad verksamhet. En verksamhet knuten till varje lokalt jobbtorg ger en lokal förankring och goda förutsättningar att arbeta aktivt tillsammans med stadsdelar, det lokala föreningslivet mm för att på olika sätt nå ut till unga i åldern 16-24 år. Förvaltningen föreslår att ett utåtriktat arbete i samarbete med många olika lokala aktörer kombineras med öppna tider på jobbtorgen dit ungdomar som normalt inte är inskrivna på jobbtorg kan vända sig för vägledning och information. Viktigt i sammanhanget är en utvecklad samverkan med stadsdelarna, inte bara genom individ- och familjeomsorgen utan också genom olika fritidsaktiviteter, fältassistenter, trygghetsvårdar etc. Här ser dock förutsättningarna olika ut i olika stadsdelar då vissa stadsdelar har verksamhet medan andra stadsdelar uppger att de inte bedriver någon öppen verksamhet/fritidsverksamhet för ungdomar över 15 år. Det är också ett skäl för att arbetet ska bedrivas lokalt – det måste anpassas efter skiftande lokala förutsättningar. Ytterligare en betydelsefull möjlighet är att lokalt bygga

samverkan med befintliga gymnasieskolor för ett gemensamt arbete för att få fler unga tillbaka till skolan. Flera skolor har redan idag insatser för målgruppen som t ex Tensta Gymnasium. För närvarande pågår ett utvecklingsarbete mellan utbildningsförvaltningen och Skarpnäcks stadsdelsförvaltning som kanske så småningom kan erbjuda modeller för en fortsatt utveckling av samverkan.

Förvaltningen har tagit del av hur en del andra kommuner arbetar med uppföljningsansvaret. När det gäller den rent uppsökande delen arbetar kommunerna på lite olika sätt. I vissa kommuner bedrivs uppsökande arbete i samverkan mellan olika aktörer redan inom skolans ram för att identifiera de ungdomar där det bedöms finnas risk för avhopp, och erbjuda alternativ redan innan avhoppet är ett faktum. Malmö stad bedriver aktivt uppsökande arbete genom att knacka dörr hemma hos ungdomar 16-19 som omfattas av uppföljningsansvaret. Där bedömer man att detta har varit positivt och att framförallt många föräldrar varit glada åt att få denna kontakt. Inte heller i Malmö lyckas man dock nå alla. Arbetsmarknadsförvaltningen har idag inget förslag om att förvaltningen ska tillämpa ett sådant arbetssätt. Det är kostnadskrävande då Stockholm är betydligt större än Malmö och det alltid krävs två som gemensamt knackar dörr för att personalsäkerheten ska vara acceptabel. Eftersom gymnasieskolan är en frivillig skolform måste man också avväga hur långt kommunen ska gå i sina försök att nå de unga. I ett lokalt arbete på torget bör dock ingå att genom brev och telefon försöka få kontakt med dem som utbildningsförvaltningen inte når genom sina kontaktförsök. Här kan också ingå att ta kontakt med föräldrar till unga under 18 år och erbjuda insatser. Skulle det därefter visa sig att det finns goda skäl att även utveckla en aktiv dörrknackning för att nå flera, får ställning tas till det i senare skede.

Att erbjuda lämpliga insatser

Redan idag erbjuder utbildningsförvaltningen anpassade program för unga som hoppar av gymnasiet och inte vill gå i "vanlig skola"- t ex på Tensta Gymnasium och på Fryshuset. Detta bedömer förvaltningen som viktiga verksamheter. I ett utvecklat samarbete mellan utbildningsförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen bör det kunna vara möjligt för den unge att först delta t ex i motivationshöjande insatser eller liknande i något mer arbetsmarknadsinriktat program, för att sedan kunna ta del av de program inom utbildningsförvaltningen.

Det bör också göras möjligt för gymnasieslussen att hänvisa ungdomar till Jobbtorg Stockholm utan att behöva gå via stadsdel. Förvaltningen föreslår att denna ändring sker från hösten 2011.

Jobbtorg Stockholm erbjuder idag olika insatser för gruppen 18-24 år som uppbär försörjningsstöd. Bland de i åldern 18-19 inskrivna på Jobbtorg är det med största sannolikhet en del som omfattas av uppföljningsansvaret då närmare 50 % av de unga på jobbtorg inte har slutbetyg från gymnasieskolan. Dessa insatser kan enkelt utvidgas till att erbjudas övriga unga som omfattas av uppföljningsansvaret. Insatserna omfattar coachning och matchning mot arbete, studie- och yrkesvägledning, praktik av olika slag, kortare yrkesintroducerande insatser, samt olika insatser upphandlade från externa leverantörer.

De projekt som staden har för unga, t.ex. Merit och Filur, kan utan större anpassningsbehov erbjudas målgruppen inom uppföljningsansvaret, och även här finns sannolikt redan en grupp inskrivna som omfattas av uppföljningsansvaret. För många av de ungdomar som inte vill gå i skolan är högsta önskan att få ett arbete. Stadens satsningar på 200 praktik- och ungdomsanställningar skulle kunna utvidgas så att det också fanns ett antal platser för unga som inte har försörjningsstöd. Detta kräver ytterligare medel då de platser som nu finns är helt och hållet till för dem som har försörjningsstöd eller har en funktionsnedsättning.

Det kan finnas behov av att ytterligare utveckla särskilda insatser för gruppen 16-18 år då jobbtorgen idag har mycket få inskrivna i den åldern och därmed inte utvecklat anpassade insatser för dem. Detta får dock ske successivt när bilden är tydligare av vilka ungdomarna är och hur deras behov ser ut.

Ett mål för alla insatser inom Jobbtorg Stockholm riktade till gruppen som omfattas av uppföljningsansvaret bör vara att så många som möjligt ska bli motiverade att återgå i studier i någon form inom gymnasieskolan. För dem som inte kan tänka sig detta ska målet vara att förbereda för arbetsmarknaden och också ge stöd i att lotsa den unge ut på arbetsmarknaden.

När det gäller unga arbetslösa 20-24 år som inte uppbär försörjningsstöd men som nås genom det uppsökande arbetet kan dessa erbjudas stöd och vägledning på jobbtorgens öppna tider men får i övrigt hänvisas till arbetsförmedlingen då kommunen inte har något ansvar för insatser för denna grupp. Samverkan med arbetsförmedlingen är därför viktig för att man i den uppsökande verksamheten ska kunna slussa ungdomarna rätt från början. För ungdomar i denna grupp som vill söka studier bör det göras möjligt att få studie- och yrkesvägledning. Det kan finnas skäl att på sikt överväga om staden ska erbjuda en samlad struktur för studie- och yrkesvägledning oavsett ålder, istället för att som nu ha vägledning

kopplat till skolor, jobbtorg mm. Även arbetsförmedlingen diskuterar behovet av utökad vägledning. Frågan om en mer samlad struktur för vägledning togs också upp i revisionsrapporten angående det kommunala uppföljningsansvaret

Knäckfrågor

En viktig knäckfråga när det gäller att erbjuda organiserade insatser till de som omfattas av uppföljningsansvaret är finansiering och finansieringsformen av insatserna. Samtliga ungdomar som omfattas av uppföljningsansvaret har rätt till en gymnasieplats - och om samhället skulle lyckas motivera alla att utnyttja denna möjlighet skulle detta finansieras med gymnasieschablonen. De insatser som föreslås i detta tjänsteutlåtande syftar till att höja andelen ungdomar i staden som tar del av studier eller andra insatser som förbereder dem för arbetslivet. Därmed bör skolschablonen kunna vara en finansieringsform för de insatser som erbjuds. Om de dessutom kan erbjudas inom skolans ram även om t ex arbetsmarknadsförvaltningen/Jobbtorg Stockholm är utförare, skulle det innebära att eleven var berättigad till studiebidrag givet att den unge följer de regelverk som följer med att delta i ett organiserat program inom skolans ram.

Därmed skulle den andra stora knäckfrågan också få en lösning – frågan om ersättning till den unge. För ungdomar som inte uppbär försörjningsstöd och som deltar i organiserade program inom kommunen men utanför skolans ram finns idag ingen ersättningsform. För ungdomar som kommer till en öppen verksamhet på Jobbtorg, tar del av studie- och yrkesvägledning eller får möjlighet att träffa en coach kan detta naturligtvis ske utan att den unge får någon form av ersättning. När det däremot blir aktuellt att den unge ska erbjudas organiserade och planerade aktiviteter, kanske på heldagsbas blir ersättningsfrågan ett problem. Den unge har då t.ex. inte rätt till ersättning för SL-kort för att ta sig till och från en praktik, inte till lunch eller arbetskläder eller något liknande. Erfarenhet från bland annat Navigatorcentrum visar att det är mycket svårt att då få med ungdomarna.

En uppföljning från skolverket som nyligen genomförts visar att de flesta kommunerna i första hand erbjuder utbildning till de som omfattas av uppföljningsansvaret. I de kommuner där man tagit ytterligare steg för att erbjuda också mer arbetsmarknadsinriktade program, har detta i första hand skett inom ramen för IV-programmet inom gymnasieskolan. När skollagen ändras 1 juli försvinner IV-programmet i sin nuvarande form men möjligheter öppnas istället för att erbjuda insatser inom introduktionsprogram eller individuella alternativ, främst för de unga som inte är behöriga till ett nationellt program. Även för

behöriga finns dock detta alternativ om synnerliga skäl föreligger och skolan gjort vad man kan för att behålla den unge inom ett nationellt program.

Förvaltningen har sökt efter exempel på kommuner som hittat en lösning på ersättningsfrågan utanför skolans ram för ungdomar som deltar i arbetsmarknadsinsatser som alternativ till skola. Ungdomsstyrelsen uppger att de kommuner som hittat andra ersättningsformer har gjort det i projekt med olika former av EU-finansiering eller ibland genom att erbjuda anställningar till de unga. Försörjningsstöd är inget alternativ då detta är behovsprövat och i de flesta fall också förutsätter att föräldrarna saknar försörjningsmöjligheter. Förvaltningen har också ställt frågan till stadsjuristen och väntar på svar.

Arbetsförmedlingen kan erbjuda insatser med aktivitetsstöd enbart för de ungdomar som varit inskrivna på förmedlingen i tre månader och som därmed är berättigade till insatser inom ungdomsgarantin. Som framgår av statistik ovan är det i Stockholm en mycket liten grupp unga i ungdomsgarantin som kan antas omfattas av uppföljningsansvaret.

Detta tjänsteutlåtande pekar på vägar att både utveckla det uppsökande arbete på sätt som beskrivits och att erbjuda fler och bredare insatser på det sätt som beskrivits. Men bedömningen är att det inte är många ungdomar som kommer att ta del av insatser där ingen form av ersättning eller bidrag finns.

Arbetsmarknadsförvaltningen föreslår därför att förvaltningen får i uppdrag att i samverkan med utbildningsförvaltningen fortsatt undersöka möjligheterna att i samarbete bygga program med arbetsmarknadsinriktat innehåll med praktik eller liknande, och som vid behov innehåller mer av socialt stöd som t ex de program som erbjuds inom projektet "FILUR". Dessa program ska också innehålla motiverande insatser för att så många som möjligt av ungdomarna ska kunna komma tillbaka till utbildning. Praktik och andra mer arbetsmarknadsinriktade insatser skulle successivt kunna kombineras med vissa gymnasiekurser utifrån den unges förutsättningar. Exakt hur detta skulle kunna gå till måste närmare beredas i samverkan mellan utbildningsförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen.

Den sista knäckfrågan är att kunna komplettera olika typer av program för den aktuella målgruppen med sociala stödinsatser. Erfarenheterna från bland annat "Unga In" visar att de unga som nås i den uppsökande verksamheten ofta har en social problematik i kombination med att man hoppat av skolan. Sociala stödinsatser behöver därför ofta komplettera de program som byggs upp

Finansiering av denna typ av sociala insatser behövs därför utöver finansieringen av själva programmet, och kan möjligen inte täckas av skolschablonen. Det är heller oftast inte möjligt att lösa detta inom socialtjänsten då många av ungdomarna inte har, och inte vill ha kontakt med socialtjänsten. En lösning kunde vara att medel för kompletterande sociala insatser knöts till arbetsmarknadsförvaltningen utifrån erfarenheter från projektet "FILUR", men också från andra insatser som jobbtorgen redan idag har för andra målgrupper. .

Resursbehov

Det är i dagsläget svårt att beräkna resursbehovet då det är mycket svårt att uppskatta hur många fler ungdomar som skulle kunna nås och som skulle ta del av insatser med de förslag som lämnas i detta tjänsteutlåtande. Detta måste prövas.

För att arbetet med det nya uppdraget ska kunna gå vidare krävs en central samordnare inom förvaltningen som har i uppdrag att i samverkan med olika aktörer bygga samverkansstrukturer, samordna arbetet med att utveckla en öppen verksamhet ute på jobbtorgen och även påbörja arbetet med att anpassa vissa befintliga insatser till en ny målgrupp.

De förslag som förvaltningen lägger avseende utökat uppdrag till de lokala jobbtorgen i det uppsökande arbetet kan i mycket liten skala påbörjas redan under 2011 inom befintlig ram. På sikt krävs dock att medel avsätts för en handläggare på varje jobbtorg som i samverkan med den centrala samordnaren bygger en hållbar lokal samverkansstruktur för arbetet.

Därutöver krävs medel för att finansiera insatser för ungdomarna. Där har förvaltningen ovan argumenterat för en lösning med finansiering via skolschablon och att denna kompletteras med resurser för sociala stödinsatser.

Frågan om resurser för arbetet får beredas vidare inför budget och verksamhetsplan för 2012.